

Nr 216.

Av herr **Hoppe m. fl.**, *angående utredning av frågan om rätt för sinnesslöa att under vissa förhållanden och efter särskild prövning ingå äktenskap.*

Den, som är sinnesslö, kan enligt svensk lag ej träda i äktenskap. Denna bestämmelse har väl införts i vår äktenskapslagstiftning därför att det ansetts ej önskvärt, att sinnesslöa sätta barn till världen. Lagstiftarna ha väl ock menat, att man knappast kan vänta att sinnesslöa skola kunna på ett tillfredsställande sätt försörja och fostra barn. Avgörande för lagstiftningen på denna punkt har alltså varit hänsyn till eventuella barn.

Det kan ifrågasättas, om det är klokt och humant att under förhandenvarande förhållanden upprätthålla ett ovillkorligt förbud för sinnesslöa att ingå äktenskap. En, som bättre än de flesta känner till de sinnesslöa, har nyligen yttrat: »Det finnes en icke så liten grupp av relativt högtstående sinnesslöa, som äro snälla, flitiga, samvetsgranna och trofasta, fastän naturligtvis korttänkta och omdömeslösa. De kunna ofta försörja sig i något enkelt yrke, som ej kräver tankearbete, och skilja sig vid yttlig bekantskap mycket litet från vanliga människor. De fästa sig ofta på alldeles normalt sätt vid någon av det motsatta könet — mycket ofta av ungefär samma typ som de själva — och önska gifta sig.» Detta låter sig emellertid för närvarande ej göra. En sinnesslö får under inga förhållanden ingå äktenskap.

Den nuvarande lagstiftningen lägger alltså ovillkorligt hinder i vägen för sinnesslöa att gifta sig och inom äktenskapet föda barn. Men så länge sterilisering är frivillig, står det sinnesslöa fritt att sätta så många utomäktenskapliga barn som helst till världen.

Då äktenskapet ej minst för psykiskt efterblivna är en hjälp att hålla sig uppe i livet, torde man kunna påstå, att det är önskvärt, att relativt högt stående sinnesslöa få rätt att gifta sig. Å andra sidan måste det hävdas, att risken för att sinnesslöa få mindervärdiga barn är så stor, att ingen sinnesslö borde föda barn. Det bör ock erinras om att sinnesslöa — delvis på grund av det ovillkorliga äktenskapsförbudet — ej sällan komma in i mer eller mindre lösa utomäktenskapliga förbindelser, som bringa dem i skev ställning till sin omgivning och överhuvud taget göra livet för dem än vanskligare. Ett steg i rätt riktning borde vara att låta de bättre utrustade sinnesslöa efter prövning ingå äktenskap under förutsättning, att de före äktenskaps ingående underkastade sig sterilisering. En sådan uppmjukning av

gällande bestämmelser i vår äktenskapslagstiftning skulle ha tvenne bestämda fördelar med sig: 1. livet skulle göras en smula lättare, tryggare och rikare för några av samhällets sämst ställda, 2. färre psykiskt efterblivna barn skulle sättas till världen.

Under hänvisning till vad ovan anförts få undertecknade föreslå,

att riksdagen måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda frågan om rätt för relativt högtstående sinnesslöa att under vissa förhållanden och efter särskild prövning ingå äktenskap.

Stockholm den 20 jan. 1944.

Carl Hoppe.

Edvin Gustafsson
i Bogla.

Hildur Alvé.

Gust. Pettersson
i Hällbacken.
